

Forbrukerne må betale – produsentene slipper unna

FOTO: TROND ISAKSEN FOR STATNETT

Store investeringsoppgaver og andre tunge kostnadselementer i sentralnettet kan bli lastet over på uttakerne og dermed forbrukerne, mens de rike produsentene slipper unna. – Dette er bekymringsfullt, sier styreleder Eilif Amundsen i FSN.

– FSN vil jobbe aktivt både i forhold til Statnett og myndighetene for å hindre at forbrukerne må ta alle de ekstra milliardkostnadene som kan påløpe sentralnettstariffen i årene som kommer, lover FSN-lederen.

Tariffen kan bli doblet

Ifølge Statnetts langtidsplan vil man stå ovenfor store investeringsoppgaver i sentralnettet kommende tiårsperiode. I den forbindelse ligger det nå an til at sentralnettstariffen for uttak/forbruk vil bli doblet i løpet av denne perioden. Slik gjeldende tariffopplegg fungerer, har produsentene en fiksert pris i øre/kWh for innmating til sentralnettet og slipper unna, mens uttak/forbruk må ta hele kostnadsøkningen. – Dette er bekymringsfullt, sier Eilif Amundsen. – Det er ytterligere grunn til bekymring at det de nærmeste år kan komme til flere nye tunge kostnadselementer som kan bidra til mange nye milliarder i tarifføkning for uttak/forbruk. Det gjelder alle krisetiltak, elektrifiseringa av oljevirksomheten på sokkelen fra land og kabling av 300 til 400 kV-linjer.

SAKS-tiltak

Stortinget har besluttet at alle krisetiltak (SAKS-tiltak) i forbindelse med kraftkriser, som for eksempel i Midt-Norge, skal belastes sentralnettstariffen – det vil si forbrukerne.

Her er det særlig to SAKS-tiltak som samlet kan bety milliardøkning for forbrukerne. Det ene er kostnads-krevende opsjonskjøp fra tungindustrien som kan bidra til periodevis stans eller nedstenging av industrien for å frigi

Store investeringsoppgaver i sentralnettet kan bli lastet over på uttakerne og dermed forbrukerne. – Dette er bekymringsfullt, mener styreleder Eilif Amundsen i FSN.

FOTO: BJARNE LANGSETH

kraft til alminnelig forsyning i kriserammede områder. Da vet vi at kWh-prisen kan bli ekstremt høy. Det andre er at igangkjøring av Statnetts mobile reservegasskraftverk i Midt-Norge er kostnadskrevende med svært, svært høy produksjonskostnad per kWh.

Elektrifisering fra land

Elektrifiseringa av oljevirksomheter på sokkelen fra land er kommet på politikernes agenda. Her ligger trolig et betydelig milliardbeløp i investeringer i nytt linjenett og kabler som det ikke er klarlagt hvem som skal betale. – Det er grunn til å frykte at myndighetene velger den mest lettvinne løsningen, nemlig å belaste sentralnettstariffen og forbrukerne, tror Eilif Amundsen.

Dyr kabling

Enkelte regioner i landet har sterk underdekning på kraft – spesielt i tørrår. Jmfør midtnorge-problemene. Nye store overføringslinjer kan ende opp med kabling gjennom kontroversielle områder. Det er kjent at kabling av 300 og 400 kV-linjer er ekstremt kostbart. Også her frykter Eilif Amundsen at milliardkostnader vil veltes direkte på sentralnettstariffen og forbrukerne.

Samvirkeloven reiser mange spørsmål

Samvirkeloven, som ble vedtatt i år, vil få konsekvenser for alle selskap med begrenset ansvar (BA, AL, LL). Aktuelle problemstillinger er hjemfall, offentlighetslov, eierskap, vedtekter, monopol tjenester etc. Advokat Hanne S. Torkelsen i KS Bedrift er positiv til denne loven. FSN / KS Bedrift vil arrangere en temadag om samvirkeloven i januar.

Lov om samvirkeforetak av 29. 6. 2007 (samvirkeloven) er vedtatt men ikke trådt i kraft. Det vil i følge departementet skje i løpet av 2008. Loven vil ha en overgangsordning hvor samvirkelag som er opprettet før loven er trådt i kraft ikke vil være underlagt loven før det er gått fem år fra iverksetting. Årsmøtet kan imidlertid med flertall som ved vedtektsendring vedta at kraftlaget skal registreres som samvirkeforetak (SA) i foretaksregisteret på et tidligere tidspunkt. I så fall må vedtektene tilfredsstillende lovens krav og blir da underlagt loven fra registreringstidspunktet.

Hva er et samvirkeforetak?

Samvirker skiller seg fra kapitalselskap gjennom formålet, som i motsetning til kapitalselskap (aksjeselskap/allmennaksjeselskap) ikke er å oppnå høyest mulig avkastning på innskutt kapital, men å dekke nærmere definerte behov hos medlemmene. Den nye samvirkeloven har som formål å ivareta samvirkenes egenart i forhold til dette formålet. Den bygger på sentrale samvirkeprinsipper som

FOTO: SJØWALL

Advokat Hanne S. Torkelsen i KS Bedrift er positiv til samvirkeloven, som hun mener vil rydde opp i usikkerheten rundt organisasjonsformer med begrenset ansvar.

åpenhet og demokratisk medlemskontroll, noe som har betydning for medlemskap, stemmerett og økonomisk regulering i vedtektene.

Positivt for distriktene

Advokat Hanne S. Torkelsen i KS Bedrift sier til NettOpp at loven vil virke positivt for næringslivet i distriktene. – Denne loven erstatter ikke en gammel lov. Samvirkelag har tidligere vært basert på ulovfestede samvirkelagsprinsipper. Samvirkeloven vil nå rydde opp i usikkerheten og trykningen rundt alle organisasjonsformer med begrenset ansvar, sier Hanne S. Torkelsen.

Omdømmeprojektet i gang

”Mediehåndtering” er det første delprosjektet som er satt i gang i det omfattende omdømmeprojektet, og er et samarbeid mellom KS Bedrift og FSN. Gruppen hadde sitt første møte onsdag 29. august 2007 i KS Bedrift. Delprosjektet vil bli ledet av en gruppe bestående av Eilif Amundsen, FSN, Arne Utne, KS Bedrift og Vidar Kildahl, KS Bedrift med sistnevnte som prosjektleder. Hele omdømmeprojektet er planlagt å vare fra mai 2007 og ut desember 2008. Delprosjekt Mediehåndtering vil pågå i hele denne perioden. Gode relasjoner til mediene og god kompetanse i mediehåndtering tar lang tid å bygge opp og må senere vedlikeholdes aktivt.

Temadag småkraft

KS Bedrift og FSN inviterer til temadag om aktuelle problemstillinger ved tilknytning av småkraftverk til det lokale elnettet den tirsdag 23. oktober i KS-huset i Oslo. Medvirkende fra NVE, konsulenter og nettselskap bidrar til å belyse status og utfordringer i planlegging, avtaleverk, anleggsbidrag og tariffing. Påmeldingsfristen er 11. oktober. Se nærmere informasjon og program/påmelding på: www.fsn.no.

Hørings svar til KILE-utvidelse

FSN og KS Bedrift har etter innspill fra medlemsverkene utarbeidet et felles hørings svar til den foreslåtte utvidelse av KILE-ordningen til også å omfatte korte leveringsavbrudd. FSN og KS Bedrift mener det er prinsipielt riktig og nødvendig å vektlegge kostnadene ved ikke-levert effekt og energi som en del av reguleringen av nettvirksomheten. Dette som et ledd i å stille kvalitetskrav til tjenesten. I dette ligger det at det er riktig å utvide ordningen til å omfatte også kortvarige avbrudd. Hele hørings svaret kan du finne på FSNs hjemmeside: www.fsn.no

DET LUNE HJØRNET

Gammelt uttrykk om vanskelige temaer:

”Dette går over hodet på meg og langt inn i prestens”

Kan også brukes om nettreguleringen.